

คำนำ

การบริหารการพัฒนาเมืองเป็นกิจกรรมภาครัฐที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ลักษณะสำคัญของความเป็นเมืองคือ การมีประชาชนจำนวนมาก ประชากรหนาแน่น อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาหลายประการ เมืองสกลนครเป็นเมืองที่กำลังขยายตัวจึงเป็นที่รวมของประชากรจำนวนมาก ผู้คนหลากหลายกำลังหลั่งไหลเข้าสู่เมืองเพิ่มมากขึ้น มีตึกกรมบ้านช่อง อาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆเพิ่มขึ้นจำนวนมาก เป็นศูนย์กลางความเจริญก้าวหน้าด้านการศึกษาและการท่องเที่ยวในกลุ่มชนก มีการจัดระเบียบการอยู่ร่วมกัน รวมทั้งมีการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชาวเมือง

การบริหารการพัฒนาเมืองนั้น หากต้องการให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องพัฒนาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของเมืองในทุกมิติไปพร้อมๆกัน อันได้แก่ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านการเมืองและมิติด้านกายภาพ ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวเมืองมีความทับซ้อนกันอยู่หลายมิติในชีวิตในเวลาเดียวกัน การบริหารการพัฒนาจึงต้องกระทำให้ครบในทุกมิติและต้องกระทำพร้อมๆกันไปไม่มุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะด้านโดยปล่อยปละละเลยให้ขาดการพัฒนาในบางมิติ จึงเกิดผลสำเร็จในการพัฒนา

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร ตามหลักการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญ งานวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้อันน่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบริบททางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมทั้งหลายจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารการพัฒนาและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และหากงานวิจัยนี้มีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับคำติชม และจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

ชาติชัย อุดมกิจมงคล

มิถุนายน ๒๕๕๗

บทสรุปผู้บริหาร

1.ความสำคัญ

การบริหารการพัฒนาเมืองเป็นกิจกรรมภาครัฐที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ลักษณะสำคัญของความเป็นเมืองคือการมีประชาชนจำนวนมาก ประชากรหนาแน่น อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาหลายประการ เช่นปัญหาชุมชนแออัด ปัญหามลพิษ ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

การบริหารการพัฒนาเมือง เป็นการบริหารจัดการเพื่อให้การพัฒนาเมืองประสบความสำเร็จ ผู้ที่ทำหน้าที่หลักที่สำคัญในประเทศประเทศประชาธิปไตยปัจจุบันคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เป็นไปตามอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่สนับสนุนให้ประชาชนมีอำนาจปกครองตนเอง สำหรับประเทศที่มีการใช้อำนาจการปกครองแบบรวมอำนาจ ผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารการพัฒนาเมืองคือรัฐบาล อย่างไรก็ตามบทบาทของรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีสัดส่วนมากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับระดับการรวมอำนาจและกระจายอำนาจปกครองของรัฐบาล ถ้ากระจายอำนาจมากท้องถิ่นก็มีบทบาทมาก ถ้ารวมอำนาจมากรัฐบาลก็เข้ามามีบทบาทมาก

สลกนครเป็นเมืองที่กำลังขยายตัวจึงเป็นที่รวมของประชากรจำนวนมาก ผู้คนหลากหลายกำลังหลั่งไหลเข้าสู่เมืองเพิ่มมากขึ้น มีตึกรามบ้านช่อง อาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ เพิ่มขึ้นจำนวนมาก เป็นศูนย์กลางความเจริญก้าวหน้าด้านการศึกษาและการท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก มีการจัดระเบียบการอยู่ร่วมกัน รวมทั้งมีการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ร่วมกันของชาวเมือง ปัญหาของเมืองส่วนใหญ่ประกอบด้วยปัญหาภาวะมลพิษ ปัญหาชุมชนแออัดและแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาความไม่มั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความเสื่อมทางสังคมและศีลธรรมปัญหาความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งปัจจัยแวดล้อมการบริหารการพัฒนาเมืองที่อาจเป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้การบริหารการพัฒนาเมืองประสบความสำเร็จ หรือในทางตรงข้ามอาจเป็นจุดอ่อนที่ทำให้เกิดความล้มเหลว ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่างๆคือ ปัจจัยแวดล้อมภายในองค์กรการบริหารการพัฒนาเมือง ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน งบประมาณ เทคนิคและเครื่องมือการบริหาร และปัจจัยแวดล้อมภายนอกองค์กรการบริหารการพัฒนาเมือง ได้แก่ สภาพเมือง ประชากรของเมือง และปัจจัยแวดล้อมภายนอกเมือง

การบริหารการพัฒนาเมืองนั้น หากต้องการให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องพัฒนาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของเมืองในทุกมิติไปพร้อมๆ กัน อันได้แก่ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านการเมืองและมิติทางด้านกายภาพ ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวเมืองมีความทับซ้อนกันอยู่หลายมิติในชีวิตในเวลาเดียวกัน การบริหารการพัฒนาจึงต้องกระทำให้ครบในทุกมิติ และต้องกระทำพร้อมๆ กันไปไม่มุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะด้านโดยปล่อยปละละเลยให้ขาดการพัฒนาในบางมิติ จึงเกิดผลสำเร็จในการพัฒนา หากการพัฒนาไม่ดำเนินไปด้วยกันในทุกมิติอย่างเหมาะสมก็อาจเกิดภาวะขาดความสมดุล หรือมีลักษณะเขย่งไม่เท่ากันระหว่างมิติต่างๆ อันจะก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาได้

คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีการเรียนการสอนในสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์หรือการบริหารจัดการภาครัฐกำลังขยายตัวในด้านการผลิตบุคลากรเพื่อไปรับใช้บริการประชาชนในสังคมท้องถิ่น จึงได้รับความสนใจมาจากสังคมทั่วไปตามหลักการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญ อีกทั้งที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันอยู่ในเขตเทศบาลนครสกลนคร กอปรกับงานบริการวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นภาระหน้าที่ของบุคลากรผู้สอนในมหาวิทยาลัยโดยตรง และการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนครเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญที่กำลังขยายตัวและกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านกายภาพโครงสร้างพื้นฐานอาคารบ้านเรือนธุรกิจเศรษฐกิจและสังคม ที่จะเปิดประตูสู่การเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเวลาอันใกล้ งานวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัยต่อสถานการณ์ปัจจุบันอันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมทั้งหลาย จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารการพัฒนาและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร
จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการบริหารการพัฒนาเมือง ของ
เทศบาลนครสกลนคร

4. เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารการพัฒนาเมืองในเขตเทศบาลนคร
สกลนคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรในการวิจัยนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร จำนวน 35,994 คน (ข้อมูลจาก.บัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครสกลนคร ปี 2555) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการของ Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 396 คน และนำไปสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนภายในเขตพื้นที่เทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับสภาพการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และด้านกายภาพ โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องแล้วจึงดำเนินการส่งแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบความเชื่อมั่นและวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 ชุด ได้รับกลับคืนมา 396 ชุด

3.3 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติ และวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)สำหรับข้อมูลทั่วไป ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ t-testและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-

Way ANOVA) ด้วยค่า F-test หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

4. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์และแปลผลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า 1. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเมือง (ค่าเฉลี่ย 3.25) รองลงมาคือ ด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.06) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ (ค่าเฉลี่ย 2.68) โดยสามารถสรุปผลในแต่ละด้านได้ดังนี้ 1.1 ด้านสังคม มีการพัฒนาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.06) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรมประเพณี (ค่าเฉลี่ย 4.06) มีการพัฒนาในระดับมาก รองลงมา คือ การพัฒนากลุ่มอาสาสมัคร เสริมสร้างสำนึกสาธารณะ (ค่าเฉลี่ย 3.87) มีการพัฒนาในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับวัยสร้างสถาบันครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 1.78) มีการพัฒนาในระดับน้อย 1.2 ด้านเศรษฐกิจ มีการพัฒนาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.68) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมภาคบริการสินค้าอุปโภคบริโภค (ค่าเฉลี่ย 3.83) มีการพัฒนาในระดับมาก รองลงมาคือ การส่งเสริมภาคบริการอาหาร (ค่าเฉลี่ย 3.73) มีการพัฒนาในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมภาคเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 1.58) มีการพัฒนาในระดับน้อย 1.3 ด้านการเมือง มีการพัฒนาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา (ค่าเฉลี่ย 4.83) มีการพัฒนาในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้สิทธิเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย 4.67) มีการพัฒนาในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สิทธิติดตามร้องขอตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่ง (ค่าเฉลี่ย 2.16) มีการพัฒนาในระดับน้อย 1.4 ด้านกายภาพ มีการพัฒนาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.05) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ระบบไฟฟ้าในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.46) มีการพัฒนาในระดับมาก รองลงมาคือ การบริการการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.06) มีการพัฒนาในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดการพื้นที่ย่านเกษตรกรรม (ค่าเฉลี่ย 1.15) มีการพัฒนาในระดับน้อยที่สุด

การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนคร สกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้ 1. จำแนกตามคุณลักษณะ ด้านเพศ พบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหาร การพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร สูงกว่าเพศชาย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเมือง โดยเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร สูงกว่าเพศชาย 2. จำแนกตามคุณลักษณะด้านอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า สภาพการบริหารการพัฒนา เมือง ของเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน 3. จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้ต่อเดือนพบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาล นครสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสังคม

ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไข ปัญหาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร คือ เทศบาลควรให้การ ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาประจำปีในแต่ละด้านเพื่อให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง มีส่วนร่วม ในการวางแผนนโยบาย งบประมาณประจำปี โดยให้ตัวแทนชุมชนต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทใน การตัดสินใจและเสนอแนะปัญหาที่เดือนร้อนแล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง ตัวแทนกลุ่มชุมชนทุก ชุมชน ควรประชุมปรึกษาหารือกับประชนในชุมชนทุกสองสัปดาห์ถึงปัญหาความเดือดร้อนแต่ละ ชุมชน แล้วเสนอให้ทางเทศบาลนครสกลนคร นำไปพิจารณาเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาย่างทั่วถึง และรวดเร็ว เทศบาลควรสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนทุกชุมชน ถึงปัญหาความ เดือดร้อนและความต้อง ด้วยการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามหรือการส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แต่ละ ชุมชนพบปะกับประชาชน เพื่อให้เข้าถึงปัญหา แล้วปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เทศบาลควรขยายการ บริการระบบไฟฟ้าสาธารณะ ประปา ให้เพียงพอ ได้มาตรฐาน ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง โดยการ สร้างอาชีพให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ในการพัฒนาอาชีพด้าน ต่าง ๆ อบรมประชาชนในท้องถิ่นให้สามารถเพิ่มรายได้จากอาชีพเสริม พัฒนาสวนสาธารณะและ พื้นที่สีเขียวให้มีความอุดมสมบูรณ์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมืออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักษาความสะอาด ท้องถิ่น และทิ้งขยะมูลฝอยให้เป็นที่ยึดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการจราจรให้ทันสมัย ส่งเสริมให้ประชาชน ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุจากรถยนต์ ในการจัดทำแผนพัฒนา

เทศบาล และเทศบัญญัติด้านงบประมาณรายจ่าย ควรเน้นประโยชน์ที่จะได้รับสูงสุด เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมเสนอแนะวางแผนพัฒนาเทศบาลอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการจัดงาน ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันดี เพื่อให้เยาวชนได้นำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม อนุรักษ์และเผยแพร่ plugged ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชาติ ศาสนา และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบและจัดบริการการสวัสดิการเพื่อพัฒนาเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์และผู้ด้อยโอกาสให้ทั่วถึง และเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการพัฒนาของเทศบาลในแต่ด้านของแต่ละงบประมาณ ชี้แจงความคืบหน้าและผลการปฏิบัติให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาเมืองของเทศบาลนคร สกลนคร ดังนี้ 1) ควรมุ่งเน้นการบริหารการพัฒนาเมืองด้านเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมพัฒนาภาคการเกษตร ภาคบริการขนส่ง ภาคพลังงานป้อนน้ำมันและป้อนแก๊ส การบริการโทรคมนาคม ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ ที่ดินอสังหาริมทรัพย์ วัสดุก่อสร้าง การบริหารเงินทุนสถาบันการเงิน การบริการการศึกษา การบริการสุขภาพ และการส่งเสริมภาคแรงงานและการมีงานทำ 2) ควรส่งเสริมการบริหารการพัฒนาเมือง ด้านการเมือง โดยการให้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน การอบรมให้ความรู้ทางการเมืองและประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ หน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเมือง ความเป็นพลเมือง ความรับผิดชอบ วินัย และจิตสำนึกสาธารณะ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล ให้ประชาชนทราบยิ่งขึ้น 3) ควรส่งเสริมการบริหารการพัฒนาเมืองด้านกายภาพ โดยจัดโครงสร้าง จัดระเบียบ จัดการพื้นที่ย่านอุตสาหกรรม พื้นที่ย่านเกษตรกรรม ระบบระบายน้ำและการจัดการน้ำเสียในชุมชน การจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล การบริการโทรคมนาคม การบริหารตลาดสดของเทศบาล รวมทั้งพัฒนาระบบประปา ไฟฟ้า การจราจร และการควบคุมวินัยจราจร 4) ควรส่งเสริมการบริหารการพัฒนาเมืองด้านสังคม เกี่ยวกับสวัสดิการวัยทำงาน วัยสร้างสถาบันครอบครัว การรณรงค์สร้างค่านิยม ลดละเลิกอบายมุข การแก้ไขความยากจนภาคประชาชนการสร้างสุขภาวะภูมิคุ้มกันโรค การขยายตัวของชุมชนแออัด การส่งเสริมชุมชนจัดการตนเองที่เข้มแข็ง

ชื่อเรื่อง	แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร
ผู้วิจัย	ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล
หน่วยงาน	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) เพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร 4) เพื่อสร้างข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารการพัฒนาเมืองในเขตเทศบาลนครสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร โดยการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีการของ Taro Yamane ความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณจำนวน 396 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 396 คน และนำไปสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเมือง รองลงมาคือ ด้านสังคม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามคุณลักษณะด้านเพศ พบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนครสกลนคร ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 โดยเพชหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร สูงกว่าเพศชาย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการเมือง โดยเพชหญิงมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร สูงกว่าเพศชาย

2.2 จำแนกตามคุณลักษณะด้านอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามคุณลักษณะด้านรายได้ต่อเดือนพบว่า สภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสังคม

3. ประชาชนในเขตเทศบาลนครสกลนคร ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร คือ เทศบาลควรให้การประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาประจำปีในแต่ละด้านเพื่อให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง ตัวแทนกลุ่มชุมชนทุกชุมชน ควรประชุมปรึกษาหารือกับประชาชนในชุมชนทุกสองสัปดาห์ถึงปัญหาความเดือดร้อนแต่ละชุมชน แล้วเสนอให้ทางเทศบาลนครสกลนคร นำไปพิจารณาเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาย่างทั่วถึงและรวดเร็ว เทศบาลควรสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนทุกชุมชน ถึงปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการ ด้วยการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามหรือการส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่แต่ละชุมชนพบปะกับประชาชน เทศบาลควรขยายการบริการระบบไฟฟ้าสาธารณะ ประปา ให้เพียงพอ ได้มาตรฐาน ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง โดยการสร้างอาชีพให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ในการพัฒนาอาชีพด้านต่าง ๆ อบรมประชาชนในท้องถิ่นให้สามารถเพิ่มรายได้จากอาชีพเสริม พัฒนาสวนสาธารณะและพื้นที่สีเขียวให้มีความอุดมสมบูรณ์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักษาความสะอาด ส่งเสริมให้ประชาชนให้ปฏิบัติตามกฎจราจรเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุจากรถยนต์ ส่งเสริมการจัดงานประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันดี เพื่อให้เยาวชนได้นำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม อนุรักษ์และเผยแพร่ ปลูกฝังศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชาติ ศาสนา และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบและจัดบริการการสวัสดิการเพื่อพัฒนาเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์และผู้ด้อยโอกาส

ให้ทั่วถึง และเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการพัฒนาของเทศบาลในแต่ด้านของแต่ละงบประมาณ ซึ่งเพิ่มความคืบหน้าและผลการปฏิบัติให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง

4. ระดับสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร ที่ควรนำไปศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร มีจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ

TITLE The Solutions of Urban Development Administration of
Sakon Nakhon Metropolitan Municipality

AUTHOR Dr. Chardchai Udomkijmongkol

DEPARTMENT Department of Public Administration, the Faculty of
Management Science Sakon Nakhon Rajabhat University

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate 1) To study the urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality 2) To compare the urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality, based on personal background 3) To find guideline for the urban development Of the Sakon Nakhon Municipality 4) To construction for policy suggestions. of urban development. Of the Sakon Nakhon Municipality A sample used in this study was 396 people who lived in the Sakon Nakhon Municipality. The sample used in this study, comprised 396 people who were selected by Stratified Random Sampling. The tool used for collecting data was a questionnaire. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe's method.

The findings revealed as follows:

1. The overall urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality was at the moderate level. Considering it by aspect, all the aspects were at the moderate level. The aspect gaining the highest mean score was that of Politics. Next below was that of Society. The aspect gaining the lowest mean score was that of Economic.

2. The comparison of urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality, based on personal background The findings revealed as follows.

2.1 The comparisons based on personal backgrounds between the people of different sexes, the urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality, the overall difference is statistically significant at the .05 level female opinions regarding the the management of urban development. Of the Sakon Nakhon metropolitan Municipality. Higher than males. Considering the differences were statistically significant at the .01 level is the number one female political opinions regarding the urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality. Higher than males.

2.2 The comparisons based on personal backgrounds between the people of different sexes, education and occupations. urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality. both overall and in all aspects, no different.

2.3 The comparisons based on personal backgrounds between the people of different income. urban development administration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality. overall no difference. Considering the differences were statistically significant at the .05 level, is the social.

3. people in the Sakon Nakhon Municipality. To provide feedback on the development of solutions to manage the town. the Sakon Nakhon metropolitan Municipality. Municipalities should promote the development of the annual plan thoroughly. The processes involved in the preparation of the plan. Survey evaluation of the public. Infrastructure development, public power systems . Plumbing career promotion . Developing local conservation park . Promote public awareness to keep clean. Compliance with traffic laws . Preserving traditional culture and local wisdom. To improve the welfare of children , women , elderly , the disabled and disadvantaged patients thoroughly . And adding the channel to

perceived exchange of information to the public. On the development of the municipal administration.

4. State-level management of urban development. the Sakon Nakhon metropolitan Municipality. To find solutions to urban development adminidtration of Sakon Nakhon metropolitan Municipality. There is one aspect of the economy.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลนคร
สกลนคร เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชาคริต
ชาญชิตปรีชา ที่ได้กรุณาช่วยให้คำแนะนำ เสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล คณบดีคณะ
วิทยาการจัดการ ที่ให้กำลังใจและคอยสนับสนุนการทำวิจัย ขอขอบคุณเทศบาลนคร
สกลนครที่ได้ให้ข้อมูลให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี

คุณค่าประโยชน์อันพึงได้จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณ
บิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณที่คอยให้การอบรมสั่งสอนประสิทธิ์
ประสาทวิชา ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์
ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติสืบไป

ชาติชัย อุดมกิจมงคล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ช
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฅ
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๘
สารบัญภาพ.....	๑
สารบัญตาราง.....	๒
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดการปกครองท้องถิ่น	8
แนวคิดการบริหารการพัฒนาเมือง.....	50
บริบทเทศบาลนครสกลนคร	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	84
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	88

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	88
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	90
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	115
การอภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	121
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ข ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	135
ภาคผนวก ค การประชุมกรรมการประสานงานประชาคมสกลนคร.....	141
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ.....	143
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์.....	154
ภาคผนวก ฉ ประวัติย่อผู้วิจัย.....	157

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 เงื่อนไขการจัดตั้งและประเภทของเทศบาล	23
3 โครงสร้างและการแบ่งส่วนการบริหารของเทศบาล	27

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 อำนาจหน้าที่บังคับหรืออำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ.....	32
2 อำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ.....	33
3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล.....	94
4 สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองในภาพรวม.....	96
5 สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองในด้านสังคม.....	97
6 สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองในด้านเศรษฐกิจ.....	99
7 สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองในด้านการเมือง.....	101
8 สภาพการบริหารการพัฒนาเมืองในด้านกายภาพ.....	103
9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง จำแนกตามเพศ.....	105
10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง จำแนกตามอายุ.....	106
11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง จำแนกตามการศึกษา.....	107
12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง จำแนกตามอาชีพ.....	108
13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง จำแนกตามรายได้.....	109
14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารการพัฒนาเมืองด้านสังคม จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	110
15 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลนครสกลนคร.....	112